

บทเรียนด้านการเรียนรู้

บทที่ 14

เรื่อง การตั้งคำถามเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่าน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ: แสดงแรงจูงใจและทักษะที่จะเป็นผู้เลี้ยงตนเองได้อย่างประหยัด

ตัวชี้วัด: จบการศึกษาอย่างน้อยที่สุดระดับประถมศึกษา

สาระการเรียนรู้: พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ที่เหมาะสม

กลุ่มอายุ: 9-11 ปี

หัวข้อหลัก: การตอบสนองเชิงวิจารณ์ต่อข้อมูลที่ได้มาใหม่

บทเรียน: การตั้งคำถามเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่าน

เวลาที่ใช้ในการสอน: 45 นาที

วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ :

1. เด็กสามารถวิเคราะห์บทความหนังสือพิมพ์โดยใช้ความคิดเชิงวิจารณ์ตอบคำถามต่าง ๆ ได้
2. เด็กสามารถใช้ยุทธวิธีการอ่าน (โดยการตั้งคำถามไปด้วยขณะที่อ่าน) เพื่อจะพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านได้

อุปกรณ์การสอนที่ต้องการใช้ :

1. กระดาษที่มีเส้นและเครื่องเขียน
2. บทความจากหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวกันในจำนวนที่มากพอสำหรับแจกเด็กทุกคนได้ (ดูรายละเอียดจากการเตรียมตัวของครูผู้สอน)

อุปกรณ์การสอนที่จำเป็นต้องใช้ในกิจกรรมเสริม :

หากไม่มีเครื่องถ่ายเอกสาร ให้พยายามหาหนังสือพิมพ์ฉบับที่มีบทความที่ครูเลือกไว้ให้ได้หลาย ๆ ฉบับ เจ้าหน้าที่โครงการ, สมาชิกคริสตจักร, คนในชุมชนน่าจะเต็มใจบริจาคหนังสือพิมพ์ให้หลังจากที่เขาใช้แล้ว ให้ครูพยายามหาได้มากพอที่จะแจกให้เด็ก ๆ ได้ 2-3 คนต่อหนึ่งฉบับ

สิ่งที่ผู้สอนต้องเตรียม :

1. เลือกข้อความจากพระคัมภีร์ (หรือจากหนังสืออื่น) ที่มีข้อมูลใหม่หรือมีลักษณะพิเศษที่จะกระตุ้นให้อ่านอยากถามคำถาม ให้เตรียมเขียนคำถามที่ผุดขึ้นมาในความคิด (หรือครุ่นคิดว่าน่าจะเกิดขึ้นในความคิดของนักเรียน) ในขณะที่อ่านข้อความจากพระคัมภีร์ตอนนั้น ตัวอย่างเช่น หากใช้เรื่องที่อาจารย์เปาโลกลับใจมาเป็นคริสเตียนในกิจการ 9: 1-9 ครูอาจจะเขียนคำถามในลักษณะนี้คือ
ก เหตุใดเปาโลจึงเกลียดคริสเตียนมากนัก ?
ข เหตุใดพระเยซูจึงเลือกเปาโลให้เป็นผู้นำคริสตจักรคนสำคัญ ?
ค เราจะรู้สึกอย่างไรหากจู่ ๆ ก็ตาบอดอย่างกะทันหันเหมือนเปาโล ?
ง เหตุใดองค์พระผู้เป็นเจ้าจึงตรัสว่าเปาโลจะต้องทนทุกข์ทรมานในวันหนึ่งข้างหน้า ท่านจะทนทุกข์อย่างไร ?
นี่เป็นตัวอย่างหนึ่งของการตั้งคำถามแบบที่ผู้อ่านที่ดีมักจะถามเมื่ออ่านเนื้อความใหม่ที่ไม่เคยอ่านมาก่อน แต่ครูอาจจะเลือกเนื้อหาใดก็ได้ (และคำถามที่เกี่ยวข้อง) ที่ครูรู้สึกสนใจ จุดประสงค์ของแบบฝึกหัดนี้คือเพื่อแสดงให้นักเรียนเห็นว่าผู้อ่านที่ดีทุกคนย่อมตั้งคำถามขณะที่อ่าน ครูอาจจะใช้ข้อความจากพระคัมภีร์และคำถามที่เตรียมไว้ระหว่างบทเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เห็นวาทะวิธีการอ่านแบบนี้ได้ผลอย่างไร
2. ให้ครูเลือกบทความจากหนังสือพิมพ์ไว้ให้นักเรียนอ่านโดยเลือกที่เหมาะสมกับอายุ ลองมองหาบทความที่เสนอความเห็นโต้แย้งกันหรือคำกล่าวอ้างซึ่งเด็ก ๆ สามารถนำมาวิเคราะห์วิจารณ์ได้ ปกติแล้วบทความเกี่ยวกับการเมือง, นักการเมือง, เหตุการณ์ปัจจุบัน, หรือหัวข้อที่มีประเด็นให้ถกเถียงกันมักจะมีข้อโต้แย้งที่ไม่หนักเกินไปซึ่งใช้ได้ดีสำหรับการทำแบบฝึกหัดชนิดนี้ แต่อย่างไรก็ตาม ครูควรเลือกบทความที่มีเนื้อความของเรื่องที่ครูแน่ใจว่าเด็ก ๆ จะเข้าใจและเห็นว่ามันน่าสนใจ
3. หากมีบทความจากหนังสือพิมพ์ไม่มากฉบับพอสำหรับเด็กแต่ละคน ครูควรคิดหาวิธีแบ่งกลุ่มเด็กในชั้นออกเป็นกลุ่มละ 2-3 คน (ขึ้นอยู่กับจำนวนบทความที่ครูจะสามารถหามาได้)

หมายเหตุสำหรับครู : บทเรียนนี้เหมือนกันกับบทที่ 13 ในหลักสูตรปีหนึ่ง เพื่อรักษาระดับความสนใจของเด็กนักเรียน ให้ครูกิดหาตัวอย่างใหม่ที่ไม่ซ้ำเดิมเพื่อใช้อธิบายยุทธวิธีการอ่านให้แก่เด็ก ๆ และครูอาจจะโยนคำถามที่ท้าทายไปให้เด็กที่เป็น “ผู้เชี่ยวชาญ” ซึ่งได้เรียนบทเรียนนี้แล้วมาก่อน หากเด็กทำงานเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม ลองคิดถึงการมอบให้เด็กนักเรียนที่ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้นำของกลุ่ม

ขั้นตอนการเรียนการสอน

การนำเข้าสู่บทเรียน:

ครูถามว่า: “เด็กๆรู้อะไรแล้วบ้างเกี่ยวกับหัวข้อนี้ มีความเชื่อมโยงที่ชัดเจนใด ๆ หรือไม่ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ในทฤษฎีของคริสเตียนที่เด็กๆสามารถบอกได้” (ให้เวลาเด็กในการตอบคำถาม)

กิจกรรมการเรียนการสอน :

ครูพูดว่า :

1. วันนี้ขณะที่เราอ่านบทความเกี่ยวกับ (เอ่ยถึงหัวข้อที่พูดไว้ในบทความ) พร้อมกันนี้เราจะฝึกยุทธวิธีการอ่านไปด้วยซึ่งจะช่วยให้เราเข้าใจได้ดีขึ้นในสิ่งที่เราอ่าน

คนจำนวนมากถือว่าการอ่านเป็นหมายความเพียงว่าคนนั้นออกเสียงตัวอักษรที่ปรากฏอยู่บนหน้าหนังสือเท่านั้น ความคิดนี้ได้พลัดจากส่วนที่สำคัญที่สุดของการอ่าน นั่นคือการคิด ซึ่งนักอ่านที่ดีทุกคนทำในขณะที่กำลังอ่าน

นักอ่านที่ดีจะถามคำถามทุกประเภทเกี่ยวกับเนื้อหาใด ๆ ที่เขากำลังอ่านอยู่ บางทีเขาก็สงสัยว่าต่อไปจะเกิดอะไรขึ้น หรือเหตุใดตัวละครตัวนี้จึงทำเช่นนี้ (หรือไม่ทำ) หรืออาจรู้ดีกว่าเรื่องราวบางตอนดูสับสน

บ่อยครั้งที่เดียว เมื่อเรื่องราวดำเนินต่อไปผู้อ่านในที่สุดก็จะได้คำตอบเกี่ยวกับปัญหาเหล่านี้ หรือบางครั้งผู้อ่านอาจต้องย้อนกลับไปและอ่านเนื้อหาความตอนก่อนอีกรอบเพื่อจะช่วยหาคำตอบได้

วันนี้เมื่อเราอ่านบทความนี้เราจะเอาใจใส่เป็นพิเศษต่อคำถามต่าง ๆ ที่เข้ามาในใจของเราขณะที่เราอ่านอยู่

2. ครูจะอ่านให้เด็กๆ ฟัง (ครูบรรยายถึงข้อความจากพระคัมภีร์หรือเรื่องที่เลือกไว้) ขณะที่ครูอ่านครูจะเขียนรายการคำถามที่เกิดขึ้นในความคิดของครูไว้

ครูอ่านเนื้อหา และทุกครั้งที่เกิดคำถาม ครูหยุดแล้วเขียนคำถามนั้นลงกระดาน เมื่อครูอ่านข้อความจบ ให้ย้อนกลับไปทบทวนคำถามที่ครูบันทึกไว้ คำถามอย่างเช่น:

- ก. คำถามเหล่านี้เป็นคำถามชนิดใด ?
 - ข. คำถามพวกนี้จะมีคำตอบต่อไปในเรื่องหรือไม่ ?
 - ค. จะตอบคำถามพวกนี้ได้ไหมหากอ่านข้อความตอนต้นอีกรอบหนึ่ง ?
 - ง. มีบางคำถามที่มีความคิดดี และสะท้อนให้เรา รู้จักลักษณะอุปนิสัยใจคอของคน เรื่องราว หรือความคิดต่าง ๆ ที่มีอยู่ในบทความนี้ (เช่นประโยคว่า “ฉันอยากรู้ว่า”)
- ครูชี้ให้เด็กนักเรียนสนใจว่าคำถามทุกประเภทใช้ได้เมื่อเราอ่านเนื้อหาตำราเรียน

ต่อไปให้ครูแยกเด็กนักเรียนออกเป็นคู่ (หรือกลุ่ม) หากจำเป็น และแจกบทความที่ครูได้เลือกไว้ให้เขาอ่าน แนะนำเขาว่าควรเอาใจใส่คำถามที่เข้ามาในความคิดขณะที่อ่าน ทุกครั้งที่เขามีคำถาม ให้เขียนลงในกระดาษขณะที่อ่านให้เด็กเขียนคำถามประมาณ 5 คำถาม (หรือมากกว่านี้) แล้วแต่ว่าบทความที่ครูเลือกมีความยาวมากแค่ไหน ขณะที่เด็กทำงาน ให้ครูเดินรอบ ๆ ห้องและให้แน่ใจว่าเด็กแต่ละคนเข้าใจว่าจะทำต่อไปอย่างไร

สำหรับเด็กนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่าน แบบฝึกหัดนี้จะยากสำหรับเขาทีเดียว ให้ครูช่วยเหลือเด็กเหล่านี้เป็นรายตัว ในขณะที่คนอื่น ๆ ทำงานอยู่ ครูช่วยชี้ให้เห็นข้อความบางตอนในบทความที่น่าจะตั้งคำถาม ครูอ่านข้อความนั้นออกเสียงและถามคำถามนำเช่น “ข้อความตอนนี้ฟังดูสับสนไหม ? หนูมีคำถามอะไรเกี่ยวกับตรงนี้บ้าง ? ” ครูควรให้งานแก่เด็กเหล่านี้ง่ายขึ้น โดยขอให้เขาคิดคำถามน้อยกว่าคนอื่น

ขณะที่เด็ก ๆ กำลังทำบทความนี้โดยเขียนคำถามลงในกระดาษ ให้ครูเขียนคำถามที่ทำให้เกิดความคิดเชิงวิจารณ์ต่อไปนี้ลงบนกระดาน หรือชี้ให้เด็กดูกระดาษโปสเตอร์บนผนังที่เขียนคำถามเหล่านี้ไว้ :

1. บทความนี้มาจากไหน ?
2. เด็ก ๆ รู้อะไรบ้างเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลนี้ ?
3. เด็ก ๆ คิดว่าแหล่งข้อมูลนี้ดีหรือไม่ เพราะเหตุใด ?
4. บทความนี้เสนอแง่คิดทั้งสองด้านของเรื่องนี้หรือไม่ ?
5. เหตุผลหรือหลักฐานที่ให้ไว้คืออะไร ?
6. เป็นที่ไว้วางใจได้หรือไม่ ?
7. พระคัมภีร์กล่าวถึงสิ่งใดบ้างเกี่ยวกับเรื่องนี้ หากไม่มี พระคัมภีร์น่าจะมีข้อแนะนำอย่างไร ?

ก่อนที่จะสอนเด็ก ๆ ให้อ่านบทความอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ ครูขอให้เด็ก ๆ แบ่งปันคำถามที่เขาเขียนไว้เกี่ยวกับบทความนี้ก่อน ครูช่วยตอบคำถามโดยอาศัยเนื้อหาเพื่อให้เกิดความกระจ่างเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ต่อไป อาจจะทำให้ทำเป็นคู่กับเพื่อนหรือทำเดี่ยว ให้เด็กอ่านบทความอีกรอบและตอบคำถามที่ใช้ความคิดเชิงวิจารณ์

การสรุปทบทวน:

ตอบคำถามที่ใช้ความคิดเชิงวิจารณ์ด้วยกันทั้งชั้น สำหรับคำถามสุดท้าย ครูถามเด็กนักเรียนว่า “เขาคิดว่าบทความนี้เป็นบทความที่ดี และสามารถเชื่อถือได้หรือไม่ ? ” (ให้เวลาเด็กตอบคำถาม)

กิจกรรมเสริม:

หากเด็กนักเรียนจะต้องใช้บทความจากหนังสือพิมพ์ชิ้นเดียวกันหลายคน ให้ครูแน่ใจว่าเด็กได้ทำความเข้าใจก่อนที่จะเริ่มอ่านแล้วว่านี่ไม่ใช่งานกลุ่ม เด็กแต่ละคนจะต้องเขียนคำถามของตัวเองไม่ใช่ช่วยกันออกความคิด เป้าหมายที่เด็กจะต้องทำก็คือ เขียนบันทึกคำถามของตัวเองขณะที่อ่าน

การประเมินผลของครู:

(กิจกรรมใดที่ได้ผลดี? กิจกรรมใดที่ได้ผลไม่ดี? ฉันจะเตรียมบทเรียนครั้งต่อไปให้ดีขึ้นได้อย่างไร?)

[illegible]

การประเมินผลผู้เรียน:

[illegible]

